

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst s Din 2, do 100 vrst s Din 2.50, od 100 do 300 vrst s Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — "Slovenski Narod" velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. — za inozemstvo Din 25. — Rokopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica 6. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon st. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon st. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon st. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101

Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Po končanih kolpskih manevrih:

Visoko priznanje jugoslovenski vojski

Zaključena revija čet se je spremenila v orjaško manifestacijo naše vojske, ki je bila deležna tudi najvišje zahvale in priznaja

Veliki kolpsi manevri, h katerim pa naši žal ni imel prilike poslati svojega »vojnega« poročevalca in zato o njihovem poteku tudi nismo mogli poročati, so bili včeraj zaključeni z veliko revijo enega dela sodelujočih čet. Kakor sami manevri, tako je tudi impozantna revija čet pokazala, na kako odličen stopnji je naša vojska, ki je s svojim nastopom zadivila tudi vse številne inozemske vojaške strokovnjake in druge oddilne goste. Znova pa se je ob tej prilici manifestirala tesna povezanost med našo narodno jugoslovensko vojsko in Soskolstvom.

Po končani reviji čet, kateri je prisostoval tudi Nj. Vis. knez namestnik Pavle, je bil na času inozemskim vojaškim odposlanstvom prijeten banket, na katerem so spregovorili minister vojske general Marić, ki je podčrtal neomajno udanost v zvestobu vojske do njenevrnega povelenika Nj. Vel. kralja Petra II. ter vzdelenemu domu Karadjordjevićev, obenem pa se zahvalil vsem odgovornim činiteljem, ki so pripomogli, da je naša vojska v pogledu opreme in oborožitve na tako visoki stopnji. Izrazil je zahvalo tudi vsem oficirjem, podoficirjem in vojakom za njihov strurni nastop pri manevrih, ki so dokazali vso moč in silo naše narodne obrambe.

V imenu inozemskih misij je čestital k uspehu českoslovaški vojni minister dr. Machník, ki je naglasil, da živi v jugoslovenski vojski, ki je doprinesla toliko hrtev za osvobojenje in uedinjenje jugoslovenskega naroda. Jugoslovenska vojska predstavlja vrh stebri miru v Evropi.

Zadnji je izpovedal Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je dejal:

»Gospodje! Zadovoljen z uspehom, ki ga je naša vojska pokazala ob tej prilici, se čutim prisiljenega, da izrečem dolžno priznanje vsem vojaškim starešinam in vojakom, ki so zastavili ves svoj trud, da bi bili ti veliki manevri kronani z uspehom. Radujem se, ker sem se mogel osebno prepričati, da je naša vojska v stalnem napredku in da je ostala zvesta vsem tradicijam naše preteklosti. Zato je ljubezen naroda do naše vojske brezmejna, zato narod ne obžaluje žrtev, kadar gre za njegovo vojsko. Naša vojska je jugoslovenska, ker zbir-

vsako leto krepke generacije naše mladine, naš up in našo bodočnost, da razvija njen telo in njen dušo v duhu herojske preteklosti in nič manj slavne bodočnosti, ki jo pričakuje jugoslovenski narod. Naša vojska je nepremagljiv narodni organizem, načar zastavi sto je zapisane besede, da živi in umira za kralja in domovino.

Dinastija Karadjordjevićev je v teku narodovega življenja in njegovih epohalnih borb posvečala največje skrb in največjo pozornost vojski. Ljubezen in zvestoba vojske do dinastije sta moč in ponos naše domovine. V tesnem sodelovanju med kraljem in vojsko so padle premnoge dragocene žrtve in na njihovih grobovih je vznikla veličastna tvorba: naša močna in nerazdržna današnja domovina. Ljubezni, zvestobe in sodelovanja, te moške lastnosti naše vojske, tragična smrt mojega nepozab-

nega bratranca kralja Aleksandra niti najmanj zmanjšala, o čemer sem čvrsto prepričan, temveč bodo še ojačane do njegovega vzvišenega sina in mojega nečaka Nj. Vel. kralja Petra II.

Taka vojska, ki je močan element miru, more vedno računati z mojim sodelovanjem in vsestransko podporo v svojem prizadevanju po izpopolnitvi, da bi bila vsak trenutek pripravljena zastosti svoji nalogi. Pozdravljam ugledne zastopnike zaveznih in ostalih tujih vojsk, pozdravljam vse gospode oficirje, podoficirje in vojake, hrabre jugoslovenske vojske. Živel Nj. Vel. kralj Peter II! Živel vojska!«

Med govorom so prisotni oficirji in tuji delegati Nj. Vis. kneza namestnika ponovno prekinili z burnimi aplavzi. Pred pričetkom njegovega govoru, ob zaključku in ob njegovem odhodu z banketa je godba zasvirala državno himno.

Dosedanji rezultati pogajanj med Malo antanto in Madžarsko

Mala antanta je že privolila v oborožitev Madžarske, težkoče pa so še glede narodnih manjšin

Praga, 27. septembra. b. Včerajšnji »Prager Tagblatt« objavlja naslednji dopis svojega ženevskoga dopisnika o dosedanjih rezultatih pogajanj v Ženevi med madžarskim zunanjim ministrom Kanyo ter zastopniki držav Male antante:

Pogajanja so se že od Sinaje sem suška okoli dveh bistvenih vprašanj: vprašanja madžarske zopetne oborožitve in pravice madžarskih manjšin v maloantantnih državah. Kar se tiče manjšinskega problema, je Mala antanta od vsega početka zagovarjala sklenitev recipročne pogodbe. Zadnja pogajanja v Ženevi se niso zaključena, ker hoče dobiti madžarski zastopniki novih navodil ob budimpeštske viad. Vsekakor je gotovo, da se bodo med tem dosedanjim stiki nadaljevali. V vprašanju oborožitvene enakopravnosti je že dosežen popoln sporazum. V ženevskih razgovorih so bile v tem pogledu odstranjene vse težkoče. Madžarska se bo oddolžila Mali antanti za njeno priznanje te enakopravnosti

z zadovoljivimi jamstvi glede namenov zopetne oborožitve.

Težave pri reševanju manjšinskega problema so nastale v veliki meri zaradi različnega gledanja posameznih držav Male antante na to vprašanje in ne le zaradi kakršega nespravljivega stališča madžarske delegacije. Tako se je izkazalo, da je ureditev tega vprašanja težja med Madžarsko in Rumunijo, kar pa med Madžarsko in obeh ostalima članicama Male antante. Sprito teh težkoč je se pojivala ideja, naj bi se ureditev tega vprašanja prepustila strokovnjakom Male antante, ki se bodo sestali v najkrajšem času, da bi se splošna pogajanja z Madžarsko preveč ne zavlekajo. Po vsem tem pričakujejo v poučenih krogih skorajno sklenitev pogodbe.

Po povratku Kancie iz Ženeve je izšel v madžarskem zunanjem ministru o dosedanjih razgovorih komunik, ki kaže na veliko pomirljivost Budimpešte, dasi priporoča potrežljivost glede ureditve kočljivega manjšinskega vprašanja.

Mussolini na nemških manevrih

Pri manevrih sodelujejo tri armade

Berlin, 27. septembra. d. Mussolini in Hitler sta včeraj popoldne prisostvovala v bližini postaje Laddendorf, ki je okoli 40 km oddaljena od Rostocka, poslednji fazi velikih nemških jesenskih manevrov. Pregledala sta položaje modre in rdeče stranke ter se nato podala na hrib Smockberg, katerega je razvidno vse manevrske ozemlje. Odtod sta zasedovala razvoj velike borbe, ki naj bi odločila o končnem uspehu ene ali druge stranke in v kateri so sodelovali trije armadni zbori. S po-

močjo 100 bombnih letal in ob ostrem ogrinju strojnici je uspelo velikemu oddelku tankov modre armade, da je navlčil ljuštem odpor rdečim prebil rdečo fronto in tem izvrnila preboj. Preden sta zapustila manevrsko ozemlje, sta Mussolini in Hitler pozdravili na Smockbergu angleško in madžarsko vojaško odposlanstvo.

Na vsej poti, posebno pa v Rostocku je prebivalstvo prirejalo Hitlerju in Mussoliniju velike manifestacije.

Avstrija, Nemčija in Italija

Avstrijsko vprašanje je še vedno trd oreh med Rimom in Berlinom

Pariz, 27. septembra. b. »Tempo« je objavil ob sestanku min. predsednika Mussolinija s Hitlerjem naslednje zanimivosti o avstrijskem vprašanju v italijansko-nemških odnosih: Vprašanje Habsburžanov, trenutno ne vznemirja Rima in Berlina, odkar je Mussolini molča pristal na Hitlerjev protihabsburško stališče, toda avstrijsko vprašanje je ostalo navlči temu v celoti predmet medsebojnih razmotritv italijanskih in nemških državnikov. Res je sicer, da smatrata tako Rim kakor Berlin in lanskem sporazumu avstrijski problem za urejen, vendar se ulegne znova pojavit, ko bodo »sovražnosti vije« od sedanjega prijateljstva. Dokler se to ne zgodi, pa je sedanje italijansko-nemško prijateljstvo samo okreplilo avstrijsko neodvisnost, ki je nedvomno večja, odkar jo garantirata Rim in Berlin, kakor je bila tedaj, ko jo je Mussolini varoval s svojo »stražo na Brennerju«. To bo veljalo vsaj toliko časa, dokler Mussolini ne kapitulira pred Hitlerjem zaradi morebitne potrebe nemške podpore na drugih področjih.

Med takia področja spada danes Sredozemlje. Pred kratkim se je mnogo govorilo o nekakšni razdelitvi interesnih sfer med Italijo in Nemčijo, po kateri naj bi bila Italija prepustila Nemčiji usodo Avstrije in Češkoslovaške, dočim naj bi si sama zagotovila svoj vpliv v sredozemskih državah (v državah južno Dunava). Nemčija je s svojim dosedanjim postopanjem potrdila te domneve, ker je očividna njenja politika, da z vsemi silami podpira Italijo v njenih sredozemskih akcijah. Po Nyomu postaja to vprašanje eno izmed najbolj perečih mednarodnih vprašanj. Od nyonskih sklepov dalje se opaža znatno italijansko približevanje Angliji, ker bi se hotela z njo Italija sprostil, preden bi Anglija dovršila svojo oborožitev. Na ta način bi imela bolj proste naprav Nemčiji, da bi lažje varovala svoje interese v sredini in jugovzhodni Evropi. S prenosom sporne točke v Sredozemlje pa se komplikira obenem tudi nemški položaj nasproti Angliji, ki je zaradi obrameb svojega imperija vedno manj dovetzna za razgovore o vrnitvi kolonij, kar ztaja se-

veda veliko nevoljo v Berlinu, obenem pa tudi Hitlerja sili k večji popustljivosti, ako se ne želi izpostaviti odprtemu nasprotju z

Anglijo s tveganjem, da bo po angleški obrožitvi dosegel manj kakor sedaj.

Sokolstvu, narodni javnosti!

Naša hrabra vojska se vrača danes popoldne v Ljubljansko garnizijo. Sokolstvo in narodne organizacije bodo priredile vojski svečan sprejem.

Zbor članstva v krojih s praporji in trobojnicami, naračaja in dece v mesčanski obliki z znakom ob 16. uri na telovadnišču Ljubljanskega Sokola. Odhod na Dolensko cesto z godbo Sokola I ob 16.30. Vojska pride v smeri od Rudnika po 17. uri.

Po sprejemu se vrača Sokolstvo v Ljubljano skupaj z vojsko po ulicah: Sv. Jakoba trg, Cojzova, Emonška, Bleiweisova cesta. Pred Narodnim domom se garnizija odcepí ter odide 40. pp. s Sokolstvom po Aleksandrovi čez tromostovje v vojašnico kralja Petra, 16. art. polk pa po Tyrševi v vojašnico kralja Aleksandra I.

Naša vojska je na najnapornejših vajah pokazala nezlomljivo moč naše narodne obrambe. V dveh pohodih po 40 km se bodo čete iznudene vrnile v Ljubljano. Dolžnost narodne javnosti je, da pokaže svojo povezanost z narodno vojsko in ljubezen do stebra naše narodne samostojnosti. Zato vabimo k sprejemu Sokolstva, narodne organizacije in narodno javnost z željo, da vsak posameznik in posameznica po svojih najboljših močeh pripomore k prisrčnemu in gostoljubnemu sprejemu. Pozdrav bo omogočil izročitev priložnostnih okrepil in cvetja. Zdravo!

SOKOLSKA ŽUPA LJUBLJANA

Od vojne s Kitajsko do vojne z Rusijo V japonskih vojaških krogih smatrajo spopad z Rusijo za neizbežen

Tokio, 27. septembra. d. V tukajnjem japonskem listu »Rusija«, ki ima zelo dobre veze z japonsko armado, je izšel članek pod naslovom: »Od vojne s Kitajsko do vojne z Rusijo«, v katerem se med drugim poudarja:

Sovjeti si ne bodo upali nastopiti javno v korist Kitajske, toda prav gotovo ji bodo pomagali z namenom, da oslabi vojno sposobnost Japonske z zavlačevanjem japonsko-kitajske vojne. Japonski potemtakeri ne preostajajo drugega kakor da nastopijo z uničevanjem lažnega Kitajske kuomintanga in da sklene z novo, pravo Kitajsko protikomunistično zvezo. Zato pa je potrebno, da dobij Kitajska novo vlado, ki naj zamenja sedanjno upravo maršala Kangkajška. Protikomunistična zveza z Nemčijo se ni posebno obnesla, ker so ji nasprotni intelektualni in finančni opozicijski

krogci na Japonskem. Potrebno bi zato bilo, da bi se ta zveza okreplila, ker je začetek zvezce Italije, Nemčije in Japonske. Ako bi prišlo do te širše zvezbe, bi moral tudi Velika Britanija opustiti svojo dosedajočo rusofisko politiko. Ako pa tega Velika Britanija ne bo storila, se Japonska ne bo več bala nerazpoloženja in jezne nemočnih An-glosaksoncev. Za Japonsko je življenske važnosti, da se približa Berlinu in na splošno fašističnim državam s tem neposrednim ciljem, da pride do vojaške zvezze z Nemčijo proti sovjetu.

Ruski protest v Tokiju

Pariz, 27. septembra. (Havas). Iz Moskve poročajo: Agencija »Tass« obvešča, da je sovjetska vlada izročila japonski zelo oster protest zaradi obstreševanja Nankinga.

Umor angleškega komisarja

Nazaret, 27. septembra. (Havas). Ko je odhaljal iz tukajnjem anglikanske cerkve, je bil ubit angleški policijski komisar za galilejsko oblast. Skupno z njim je bil ubit tudi neki policaj, ki ga je spremjal. Morilec je neznan. Policija je arretirala mnogo oseb. Ubiti komisar je bil imenovan na svoje mesto lagsko leto. Ko je zasedala britanska kraljev-

Nova Srednja Evropa

Pod naslovom »Naproti novi srednji Evropi« je objavljal list »Le Moment«, ki izjava v Bukarešti v francoskem jeziku, izjave českoslovaškega zunanjega ministra dr. Krofta, ki govoril najprej o splošnem gospodarskem položaju na področju naslednjih držav Avstro-Ogrske ter opozarjal na napredek, ki se kaže v osnovanju gospodarske Male antante, kakor tudi skupine držav rimskega protoka, pri čemer ugotavljal, da bi vzpostavitev harmoničnih odnosov med obema skupinama pomenila bistven napredok k ustvaritvi nove srednje Evrope. Ena izmed glavnih ovir na tej poti je pomanjkanje medsebojnega zaupanja med direktno in indirektno prizadetimi državami. Sumnijo se ne le v srednji Evropi zainteresirane države, da hočejo tu ustvariti gospodarsko kolonijo, celo českoslovaški očitajo, da strami prevladi v takih gospodarskih skupnosti. Dr. Krofta zavrača ta očitev in pravi, da si želi Českoslovaška srednje-evropskega sodelovanja, ker pričakuje od njega vse brez izjemne sami koristi in nobene skode. Českoslovaška je nadalje mnenja, da se more to blizanje dosegeti le v popolnem soglasju z Nemčijo in Italijo.

Ce je bila starja Avstro-Ogrska, nadaljuje županji minister dr. Krofta, za svoje narode zaščita proti vseruskemu in vsemškemu valu, ali pa bi moral biti, potem se mora tudi novo organizirati srednji Evropi, priznati misijo, da varuje vse svoje narode in države pred vsem pritiskom katerekoli velesile. Nastopiti bi mora proti vsakemu poizkusu omejevanja svoje svobode in popolne neodvisnosti, tem več tudi proti nevarnosti sporov med glavnimi velesili Evrope. Le mirno sodelovanje med tistimi državami, predv

Lep praznik v Mariboru

Včeraj je proslavila mariborska Tujško prometna zveza
10 letnico svojega dela

Maribor, 27. septembra

Mariborska Tujško prometna zveza, ustanovljena pred 10 leti na podludo takratnega velikega kaganca mariborske oblasti in poznega podbana g. dr. Otonaria Pirkmajerja, je včeraj svetovančno proslavila 10letnico svojega neumornega in plodnega dela za povzdigno našega tujškega prometa, hkrati pa se je presečila v nove poslovne lokale v starodavnem mariborskem Gradu, ki so bili po načrtu g. ing. Saše Deva popolnoma prenovljeni tako, da po soobi strokovnjakov, ki so se udeležili včerajšnje proslave, spadajo med najlepše turistične pisanice v Evropi.

Svetovančna proslava lepega delovnega jubileja se je začela dopoldne v veliki kazenski dvorani. Udeležili so se jo mnogi zastopniki skoraj vseh naših turističnih ustanov in krajev, poleg njih tudi zastopniki raznih osrednjih državnih in turističnih uradov iz Beograda in naposled delegat iz inozemstva, ki so delu mariborske Tujško prometne zvezze s tem izrekli svoje polno priznanje. Od navzočih omenjam zlasti gen. inspektorja našega železniškega prometa g. Blagojevića, zastopnika banca načelnika g. dr. Rateja, več postancev, ki so zastopali našo Narodno skupščino, g. ing. Hinterberger kot zastopnika naših železnic, g. dr. Brauna, kot zastopnika avstrijskega zveznega ministra za tgovino, g. Schmelza kot zastopnika avstrijskih turističnih uradov, g. dr. Marna kot zastopnika ljubljanske Zveze za tujški promet, g. Dragomanovića kot zastopnika zagrebske Zvezne in druge.

Navzoče je pozdravil prvi podpredsednik obeh slovenskih turističnih zvez, celjski magistrinski direktor g. Ivo Šubic, ki je znaten kot eden najbolj inicijativnih in neumornih delavcev za naš turizem. Najprej je predlagal udanostne brzjavke Nj. Vel. kralja, banu dravske banovine in drugim odličnim, katerih resnor delo je povezano z našim turizmom, naposled pa tudi predsedniku zvezze g. ing. Šlamjanu, ki mu je bilo zaradi bolezni onemogočeno osebno prisotovanje lepemu jubileju. Takoj po združnih obredih je direktor g. Šubie imel slavnosten nagovor, v katerem je do vseh podrobnosti razčlenil in tolmačil ogromno in nesobicno delo mariborske Tujško prometne zvezze, hkrati pa izrekel največje priznanje predvsem njenemu ravnatelju g.

Oproščena „ugrabitelja“

Z zvijoča sta izvabila „žrtev“ ponoči iz garaže, da bi dobila pisma poročene žene

Ljubljana, 27. septembra.

V soboto je sodnik poedinec g. Fran Gorečan obravnaval zanimivo ugrabiteljsko afero, v kateri ni igral glavno vlogo saharin, temveč — ljubezen. Sin jeseniškega hotelišča P. Oton in njegov prijatelj Z. Friderik sta bila obtoženi, da sta sahoterji S. Filipu vzelia s silo prostost ter so hotela polastiči nekimi pisem, ki jih je sahoter imel. P. Oton je pa tudi sahoter nevarno grozil.

Dejanje sta obtoženci, ki ju je zagovarjal dr. Vorik, priznala, zanikal sta pa krvido. Sodnik ju je opozoril, da ne gre kar tako človeku jemati svobodo s silo. P. Oton je trdil, da je sahoter prostovoljno šel z njim v avtomobil s katerim so se z Jesenic odpeljali na Podbrezje, kjer je imel sahoter shranjena pismo, zaradi katerih je nastala ta afera. P. Oton je pripovedoval, da mu je žena povedala, da ima sahoter neka njena pisma. Sahter se je pa baje z njim bahal po Jesenicah. Obtožencev žena je spoznala sahoter, s predejem se je poročila s hoteliščevim sinom. Sahter se je v nju smrtno zaljubil in ji neprestano pisal pisma. Še po poroki ji ni dal miru, temveč ji je posiljal pisma, v katerih je poročeno ženo pregovarjal, naj pobegne z njim, sicer si bo v obupu končal življenje. Žena je bila tako neprevidna, da je sahoter odgovarjala, ker se je bala, da si bo nesrečno zaljubljenec res kaj naredil. To so bila pisma, katera je hotel obtoženec na vsak način dobiti v svoje roke. Sahter mu je objabil s častno besedo, da mu bo pismo izročil 12. julija v kavarni. Oton je v spremstvu svojega prijatelja Friderika sahoter zmanjkal v kavarni. Prijatelj je vzel seboj za prico.

Tako jima ni kazalo nič bolj pametnega kot da izvabita sahoter z zvijočem in na kakšen način dobiti od njega pisma. Počniti sta res zbudila sahoter z lažno pretvezo, da bo nekega gosta odpeljal z avtom v Ljubljano. Sahter je bil velip, ker se mu je obetalo zasluzek, vstal je in šel v garažo, da bi pripravil avto. Oton je trdil, da je sahoter mimo vprašal, kaj je s pismi, sahter je pa planil nanj in ga prikel za vrat. Oton se je branil in je sahoter zamašil ustva. Sahter je namečel takoj začel klicati na pomoč. Garaža je sredi mesta v Otonu ni bilo do tega, da bi vsa okolina vedela, kaj se dogaja pri garaži. Prijatelj Friderik ju je nato lobil, nakar se so vsi trije mimo pogovorili o pismih. Sahter je rekel, da pismen nima pri sebi, temveč doma v Podbrezjah. Zato so se odpeljali proti Podbrezjem. Sofiral je Oton, ker sahoter ju Filipu ni zaupal. Sahter je sedel zadaj v avtu. Obtoženca sta se zagovarjala, da je sahoter prostovoljno sedel v avto in ga nista s silo spravila v voz.

V Podbrezjah je sahoter hotel pisma res izročil Otonu, pa se je premisli. Domaci so mu rekli, naj jih ne da, ker mu bodo morda še prav prisla. Oton tudi ni pristal na to, da bi pisma vprito njega njež sečgal, hotel jih je imeti v rokah.

Kot priči zaslišanemu sahoterju je sodnik rekel, da bi bilo moško, da pisma izroči možu. Ugrabitel je sahoter orisal malo drugač kakor obtoženca. Oton in Friderik sta bila za vogalom garaže skrita, ko je pripravljal avto. Oton je skočil od zadaj nazaj in ga prikel za ramena. Ko je napadalca odbil, ga je prikel Friderik za obe roki, da se ni mogel ganiti. Zato je klical na pomoč, nakar sta mu zamašila usta. Oton ga je potinil v avto in ker je bil ves prestrašen je pristal na to, da se odprejajo vsi trije v Podbrezje.

Otonova žena je izjavila, da je zahtevala pisma hčerki in je njej in možu sahoter dal častno besedo, da jih bo dal, častne besede pa nikoli ni držal. Ker je sahoter sam priznal, da mu ugrabiteljček nista storila,

pokvaril napad sam, veliko žog pa je postal plan izvajanja, trboveljskega vratarja. Že v 27. min. potres Brundek pa lepi komunikaciji trboveljsko mrežo. V zadnjih minutah prvega polčasa povlači Dobraj iz enajstmetrovke na 2 : 0, v 7. minutu drugega polčasa pa Štefančić prav tako iz enajstmetrovke na 3 : 0. V 18. min. je zopet Brundek na mestu in pošlje žogu mimo vrata v mrežo, še minutu kasneje pa izboljša Dobraj rezultat. V 21. mi-

nuti porine Ahtik žogu iz gnezde v mrežo in postavi končni rezultat. Celje igra do konca na trboveljski polovici, napred pa zadne letnino igrali in se zase igra pred golem. Gostje začnejo zavidevati igro v taki meri, da mora sodnik eno minutu pred reguliranjem končno zadržati nezavimo telko. Tri minute pred koncem je še izdelal enega igralca Trbovelj. Sodil je g. Rebrecht objektivno, bil pa je še premalo energičen.

Julij Cezar — otvoritvena predstava V krasni opremi je žela predstava mnogo iskrenega priznanja

Ljubljana, 27. septembra

V nabito polnem gledališču se je začela v soboto dramska sezona z lepo, učinkovito uprisorito Shakespearejeve žaloigre v petih dejanjih »Julij Cezar«.

Sedemnajst let in pol je minilo po prvi uprisoriti to težko izvedljive drame na slovenskem odu. Takrat je pisal W. v Lj. Zvonu: »Za tako veliko zgodovinsko drama mo je treba vsega: dobrih igralcev, temeljite priprave in pravilnega umevanja vlog in primerne bogate vnaprejnosti; kontinuiteta in resničnega zanimanja občinstva. Vrhutega pripada v Cesariju tudi ensembel velika, v 3. dej. celo ena glavnih vlog. Kjer pa ni nobenega tih pogojev, tam mora igra pogoreti. — In W. je konstatiral: »zgodovinski Cezar je podel ob martevih idah 1. 44. Shakespearevega Cesarija pa je zadeba slična usoda deset dni pred letosnjimi idami (5. marca 1910) na našem odu.«

Z zadovoljstvom smo se v soboto prepričali, kako lepo je napredovala naša drama

na tistihm in koliko pogovorjev imamo danes več za to, da Cezar na našem odu ne pade, temveč zmagava. W. je zapisal, da je končno treba resničnega zanimanja občinstva za igro; ja pa pravim, da ga je treba predvsem v tretjem delu, da imamo danes dovolj takega, polno zanimajočega ga se in razumevajočega občinstva, zlasti mladine, ki pozna Shakespeareovo žaloigrino iz šolske in domače lektire, baš to dejstvo je odločilo uprisoriti povezem časten uspeh. Bistven pogovor uspeha pa je tudi zadela slična usoda deset dni pred letosnjimi idami (5. marca 1910) na našem odu.«

Tako je dobila predstava tudi zunanje vse pogoje, pa je ustrezala, da se tem bolje in učinkoviteje, ker jo dvojala scenska muzika H. Švetica.

Da imamo velesposoben, inteligenten in discipliniran vztrajen kader glavnih

in stranskih igralcev, priznavamo že dolgo in se tega dejstva dobro zaveda tudi občinstvo. Danes ni več na našem odu diletant, temveč imamo izključno poklicne igralce, preizkušene, iztrudljene, v svoj težki poklic vestno in temeljito poslobljene, zato sposobne tudi najbolj resnih nalog.

Samo nečesa se danes nimamo: »ljudstva in igralcev v zboru, kakor jih nismo in pač še dolgo ne bomo imeli. Tako v ljudskih nastopih Še danes ni načravnosti, iskrenosti, skladnosti in tiste pristne igralske inteligence, ki je potrebna, da izgine dilettantizem, vestiv, smehen in motec, vziši vsi dresuri okoren in glasovno nezrel. Da je nas oder za rimske forum ali za bojišča pretesen, in da je »ljudstvo« celo ta premalo, tegu ře se posebej podčrtavati. Igre, kakor Julij Cezar, je treba torej pri nas uživati sodelovanjem lastne najzavajnejše fantazije.

Naslovno ulogo Cesarija predstavlja Levar, ki je dal diktatorju zunanjino in notranjo pobudo z močno, vseskozi naravno učinkovitostjo. Mark Brut, največja uloga, je našel v Janu odličnega interpreta, Kasiju Škrbinšček, Mark Antonij Gregorin, Oktavijan Kralj, Kaska Jerman, Decij Brut Drenovec, vedež v Artemidor v eni osebi Debevec, Marul Stupica, a Klavdij Potokar: vse dobre, po diktiji in maski pretehtane, bistro označene osebnosti. Kaličurnija Marije Vera in Porcijski Mire Danilovne sta kajpaj polno zadovoljevali.

Je pa se dolga vrsta majnih, tudi epizodnih ulog, ki večinoma vsaj niso motile, nekateri pa so seveda še močno začetni.

Največjo zaslugo za vseskozi prav zadovoljivo predstavo ima režiser prof. O. Šest, ki je izvršil težko nalogo za naše razmere odlično ter igro v O. Zupančičevem prevodu tudi primerno krajšal, da je bil zaključen s pred 1/2.

Glavni igralci, Levar, Jan, Škrbinšček in Gregorin, so želi mnogo iskrenega priznanja in zlasti mladina je bila navdušena.

Fr. G.

Mesarska stavka končana

Ljubljana, 27. septembra.

Stavka mesarskih pomočnikov se je končala že včeraj. Kolektivna pogodbica sicer še ni podpisana in delovne razmere niso urejene. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, da lahko pride do sporazuma, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredo in prvi dan je bila stavka popolna. Takoj se je pokazalo, da imajo nekateri mesarski podjetniki razumevanje za zahteve pomočnikov ter da ne odklanjajo pogajjanj za sklenitev kolektivne pogodbe tako brezpogojno kakor so jih zastopniki združenja ob prejšnjih prilikah.

Zastopniki mesarskih pomočnikov se začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Takoj se je pokazalo, da imajo nekateri mesarski podjetniki razumevanje za zahteve pomočnikov ter da ne odklanjajo pogajjanj za sklenitev kolektivne pogodbe tako brezpogojno kakor so jih zastopniki združenja ob prejšnjih prilikah. Zato je organizacija začela zbirati podpise pri mesarskih mojstrih, ki so potrdili na posebni izjavi, da so za sklenitev kolektivne pogodbe. Pri nekem večjem podjetju je pa je bil do srednje razpoloženje, da lahko pride do sporazuma, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Slaba letina jesenskih pridelkov se obeta. Na kmet je pričakoval, da bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna.

Bogo. Ta je sedel obrnjen od Save proti hribu. Videc, da se je zgrodila nesreča je naglo odskočil in je ostal na cesti. Mimo je pripeljal ta čas eden izmed strelenskih voznikov, ki je prisotek Drnovšku po pomoci, pa je bilo že prepozno. Konj je bil že utonil. Graščinski voznik je odpel svoja konja, da je s pripogled izvlekel izpod ceste Drnovški voznik.

Drnovški so znani kot ena najbolj marljivih družin na Bregu. Obdarjeni so s številno družino, a imajo majhno posestvo. Gospodar si je kupil konja, da je z vožnjami pomagal preživljati družino. Zdaj pa jih je zadeba huda nesreča. Kakor vse kaže, je glavni vzrok nesreča nezavarovanje ceste.

— Iz Ptujja

— Slaba letina jesenskih pridelkov se obeta. Na kmet je pričakoval, da bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so začeli stavkati v sredy in prvi dan je bila stavka popolna. Toda pripravljen je teren za pogajanje in tudi ustvarjeno primerno razpoloženje, če bo vsaj nekaj vidljivosti na obreh stranch.

— Mesarski pomočniki so za

DNEVNE VESTI

Za zboljšanje položaja občinskih uslužencev. Združenje občinskih uslužencev za moravsko banovino je imelo včeraj občini zbor, ki je na njem sprejelo rezolucijo, v kateri med drugim zahteva zboljšanje položaja občinskih uslužencev. Zadnje izpremembe v uredbi so principe občinskim uslužbenecem občutno poslabšanje. Ena glavnih zahtev občinskih uslužbenecov je stalnost v službi.

Občni zbor Zveze žahovskih društev. Zveza žahovskih društev je sklenila, da bo letoski občni zbor 24. oktobra v Slavenskem Brodu v mestu posvetovalnic. Obračunava se bodo mnoga važna vprašanja, med drugimi tudi vzroki sporov med nekaterimi žahovskimi mojstri in upravo zvez-

120 smrtnih oboščob v 10 letih. Statični letnik kraljevine Jugoslavije objavlja podatke o oboščenih po vrsti in višini kazni od leta 1926 do 1935. Največ smrtnih kazni je bilo v naši državi izrečenih v letu 1929 in sicer 22. Leta 1934 je bilo izrečenih 18 smrtnih kazni, leta 1928 19, v letu 1926 pa 17. Po 7 smrtnih kazni je bilo izrečenih v letih 1927, 1932 in 1933, 5 leta 1935, 4 pa leta 1930. Povedano pa ni koliko smrtnih kazni je bilo izvršenih.

Parnik dunajske univerze na Jadranu. V kotor je prispeval v soboto včeraj z lastnim parnikom skupino studijev dunajske univerze pod vodstvom profesorjev. Dunajski študentje so se vozili po Jadranu ves poletje, zdaj se pa vračajo na Dunaj. Prihodnje leto pridejo zopet v znanzvene svrhe v Dalmacijo. Njihov parnik ostane čez zimo v pristanišču na gornjem Jadranu.

KINO SLOGA
TEL. 27-30
Warner Olannd in Boris Karloff v velenapetem filmu

MEFISTO V OPERI
Dvigne operne arte.
Najnovejši žurnal; pogreb T. G. Masaryka, predsednika Č.S.R.

MATICA
Danes poslednjik!
Filmski slager najlepših španskih romanc

KITARE
(Melodije ljubezni)
Tino Rossi

TEL. 21-24 UNION
Veliki Luis Trenkerjev film
CONDOTTIERI

Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 ur

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo zjutraj megla, čez dan lepo vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Skopju 28, v Beogradu in Splitu 24, v Mariboru in Sarajevu 23, v Ljubljani 19,6, v Zagrebu 19. Davi je kazal barometri v Ljubljani 771,1, temperatura je znašala 10.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.
DUKIČEV BLOK-GAJEVA 6.
VPIS DNEVNO OD 10-14

Nesreča. Snoci so bili ljubljanski reševalci pozvani na več strani na pomoč. Do Dolgega mosta na Viču so vojaki pripeljali iz Petkovca 14letnega cerkvenikovega sina Janeza Novaka, ki ga je doma bik nasadil na roge in ga smrtno nevarno poškodoval. Rogovi so se nesrečemu dečku zapeljali v pljuča. Reševalci so ga prepeljali v bolničko. — Precej hudo se je poneštevil 25letni ključavničar Viljem Gerjel z Rudniku, ki je padel s kolesa ni si pretresel mozgane. — Tretja žrtev nesreče je postal mestni ubožec France Cesta, rojen 1. 1859., in stanuje v Rečni ulici. Ko je sročni lezel po stopnicah, mu je spodrušno in je padel na glavo, da si je pretresel mozgane. — Dinnikarski vajenec Albert Božič se je včeraj na motorinem kolesu potejal proti Litiji. Na povratku ga je nekdo prehitel in zavozil tako tesno kraj njega, da mu je strel nogo v členku. Božiča so z vlakom prepeljali v Ljubljano, odtod pa reševalci v bolnišnico. — Tovarniška delavka Marija Pogačnik, starca 42 let in doma iz Kropne, je padla po stopnicah in si zlomila v členku levo nogo.

— 250 kg težkega mrtvega medveda so našli. V občini Pazarje blizu Sarajeva se je pojavil velik medved, ki je napravil kmetom veliko škodo. Zato so zahtevali, naj se organizira lov na kosmatinico. Oblasti jim pa niso ugodile. Tako si kmetje niso mogli pomagati. V soboto zjutraj je odšel kmet Tomo Aleksić v gozd sekat drva. Tam je pa zagledal sredi poti velikega

medveda in včas prestrašen je zbežal nazaj v vas. Kmetje so se brzi oborožili s sekirami, motikami in kosami ter oddali v gozd, kjer so obkoliли medveda. Cudno se jih je pa zdele, da se kosmatinec ne gana. Slednji so spoznali, da je medved že mrtve. Kmetje pravijo, da se je preveč najdel avode koruze, potem pa napil vode, tako da je poginil. Oblasti imajo pa kmete na sumu, da so medveda zastrupili.

Grosna tragedija. V hilj. kmeta Ivana Szabo v vasi Perhovci blizu Čakovca se je odigrala v soboto grozna tragedija. Szabo je prepeljel pred leti iz Amerike v Perhovac, in je tam kupil lepo posestvo. Njegov sin Anton je bil oženilen in z ženo sta imela dva otroka. Žena pa mu je ob porodu drugega otroka umrla, in to je moža, ki jo je imel zelo rad, tako potro, da si je končal življenje. Otročica sta živela pri starem očetu in starji materi. Starega je sinova tragedija tako potrila, da se mu je zmenalo. V soboto zjutraj so sosedje silali iz njegove hiše strele in ko so priheli, so našli vso družino mrtvo. Starka je imala glavo skoro odsekano, oba otročica sta bila ustreljena, pri vrati pa je ležal Szabo s prestreleno glavo tudi mrtav.

Dr. JOSIP TAVČAR
ZOBOZDRAVNIK
zoper redno ordinira

Iz Ljubljane

— Ij Ko je v Ljubljani lepo nedelja, imamo regnante. Brez pretiravanja, lahko rečemo, da je v Ljubljani vsako lepo nedelje regnante. Ker je pa lepih nedelj silno manj, so vsa ljubljanska regnanta težko zvrste. Zaradi slabega vremena so baje prelagali nekaj tednov regnanta na Rožnik. Včeraj je pa bilo za romanje na Rožnik končno primereno vreme. Kakšne vrste regnanta je bilo včeraj in kolikokrat na leto je na Rožniku, ne vemo, povedati, kakor ne marsikateri včerajšnji romar. Baje je na Rožniku vselej, ko odpre cerkev, regnanta. Zvonili so vse dan mnogo bolj kakor v Rimu. Glavni spored regnanta je bil seveda v gostilni. — Mesčani so bili včeraj zopet tako srečni, da so lahko poslušali promenadni koncert. Godba je igrala na strehi Krelične banke. Ljubljanci si domisljajo, da je bil ta koncert namenjen njim, ne v čast »tuječem« ter tujskega prometa.

— Ij Šrečna igriška ulica. Ta ulica je ena izmed tistih srečnih ljubljanskih ulic, ki je skoraj neprestano razkopana. Če pomislimo, da ni niti 100 m dolga, bomo znali še tem bolj ceniti neprestano prekopavanje. Zdaj kanalizirajo ulico ob Borštinkovem trgu. Cevi leže nad 4 metre globoko. Delo je nekoliko otežko, ker je ulica ozka. Cesta je seveda zaprta za vozni promet, v celoti pa secese je zelo tesen prehod. Osnjni promet je tam precej živahen zlasti zjutraj in zvečer zaradi številnega delavstva tobačne tovarne.

Večerni trgovski tečaj, potrijen od Ministrstva trgovine in industrije, se otvorja na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Brezplačne prospakte in vsa poslana daje ravnateljstvo ustno in pismeno. Poučujejo pa se tri trgovski predmeti, pisarniška dela, stenografska, strojepisna, nemščina i. t. d. Šolnina zmerna.

— Ij Mojstrski izpit. Pred komisijo zbornice za TOI je napravil te dni mojstrski izpit v urarski stroki g. Franca Bazej, dolgoletni urar tvrdke Fran Cuden in priznani načelo fotozadružnik.

— Ij Se eno cerkev popravljaj. Tudi cerkev na Viču bodo letos temeljito popravili. Dela so se lotili nekoliko pozno, a upajajo, da bodo končali klub vsemu pred zimo. Ob vseh pročeljih že stoje odr. — Popravljanie Šentpetrske cerkve precej hitro napreduje. Pročelja so že omestila z grobo malto in glavnim pročelju so tudi že prezidali. Zvonika sta pa že nekaj časa temeljito popravljena.

— Ij Drva so le po 90 din/m². Na trgu za kurivo prodajajo zadnje čase drva po 90 din/kubični meter. Ljudi silno skribi, če bo kurivo še dražje. Marsikdo se še ni mogel doslej založiti z drvmi za zimo, zdaj pa kaže, da jih bo kupil še težje. Nujno potrebno bi bilo nekaj ukrepanja, da se prepreči navijanje cen. Več mora priznati, da so drva zdaj že v resnici dovolj draga in da se tudi kmetija ne morejo več sklicevati, da jih »dajajo« preprostenc. Razen tega je pa še treba upoštevati, da se zdaj na trgu za kurivo v sproščenem naprodaj slabši drva, izbirki, in navadno tudi sveža, kakršnih meščanov ne morejo niti takoj uporabiti za štedilnike.

— Ij Jesenska sezona za gobe se je začela. Po dolgem deževju se je začela jesenska sezona za gobe. Zdaj ne rasto samo jesenski jutrički, ajdovček, temveč tudi mnoge druge užitne vrste gob. Ker je bilo včeraj primerno vreme za nabiranje gob, so okolični danes posebno dobro založili trg z jurčki, ki so bili nekoliko cenejši kakor v soboto. Danes so prodajali mlade jurčke po 4 din merico ali pa 12 do 18 din/kg. Starejše gob, vendar pa še zdrave, so bile cenejše.

— Ij Stavba dela. Tudi letoski stavbni sezona ni bila zadovoljiva. Stavbna dela je zelo oviralo deljevno vreme. Slab vreme je zlasti zadružilo zidanje hotela pred portico. Pri drugi večji stavbi, Mayerjevi hiši na Marijinem trgu, zdaj betonira prvo nadstropje. Začetek zidanja palata »Slavje« proti nobotičniku kaže se je zelo zavlekel zaradi formalnosti v zvezi z odobritvijo načrta.

— Ij Obračnike opozarjam na poučni izlet v trboveljski radnik v sredo, 29. t. m. Od hod ob pol 8. sijatraj z glavnega kolodvora. Informacija pri društvu (Novi trg 5).

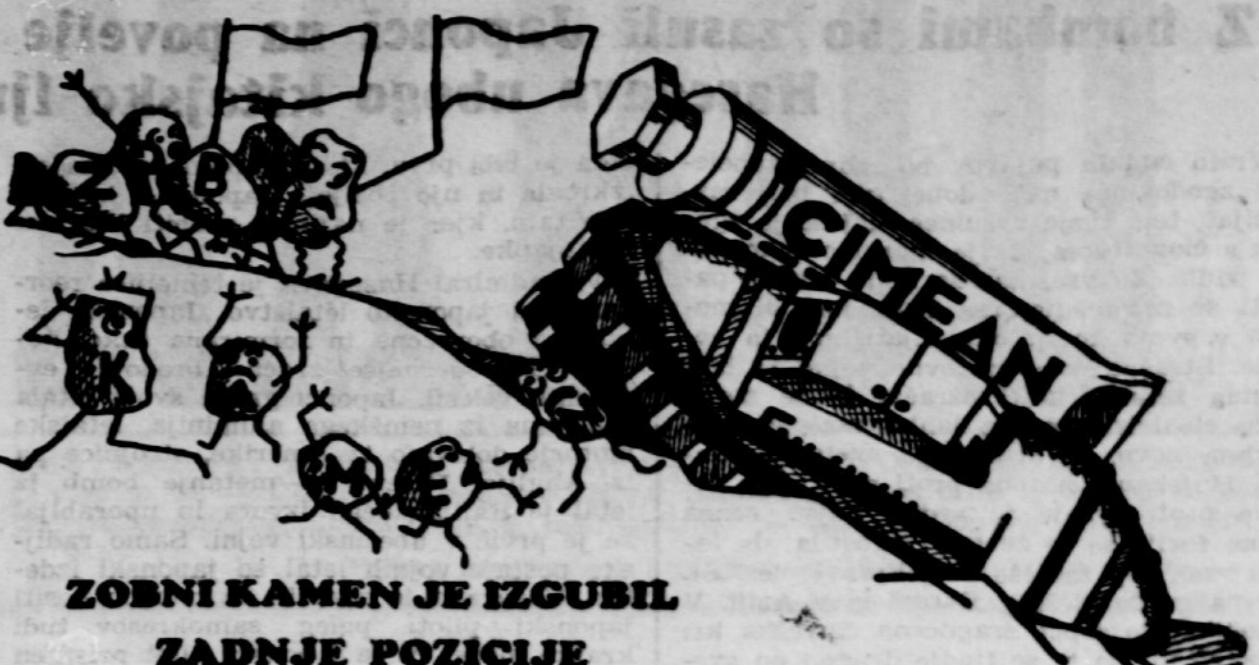
— Ij Ravnateljstvo Železne Matico obvezuje, tem potom starci, da se spremenijo pojedinci za glasbeni otroški vrtce, za želeno Glazbeno Matico kakor tudi za orkestralno vaje pod vodstvom prof. Karla Jerca. Že vsak dan do 1. oktobra od 9. do 12. in od 15. do 17. ure.

— Ij Pegrob in Josipine Venčanova bo v torek ob 16. in ne danes ob 16., kakor je bilo v osmimirici v »Jutru« pomoloma objavljeno.

V SOLI
Mlada učiteljica: Mihel, danes si me zopet tako ježil, da ostanesh po pouku eno uro.

Mihel: Meni je večeno, naj govorite ljudje o nama, kar hočejo.

Z MAGA NA VSEJ ČRTI!

CIMEAN zobna krema čuva Vaše zobe in jim daje prideren blešek.

ZOBNI KAMEN JE IZGUBIL

ZADNJE POZICIJE

enega tedna prvo četrtno letosnjega dramatike repertoarja, ki pride tudi v abonma, že na održi in sicer »Julija Cesarja«, »Vinčarje«, »Beraško opero«, »Tarelkinovo smrt« in »Pesem s cestev«. Takoj prihodnji teden začne drama s studijem treh novih del, ki tvorijo drugo četrtno novega dampskega repertoarja.

OPERA

Prva letosnjega operna predstava v redni sezoni bo v soboto, dne 2. oktobra. Ta večer se vprzori po presledku 15. let ponovno na održi načni opere v popularno novi zasedbi Kienzlova opera »Evangelijike« z Josipom Gostičem v glavnini in naslovni vlogi. Opero dirigira kapelink Niko Strifot. Sobotna predstava bo za premierski abonma.

Umetniška dvojica Pia in Pino Mlakar, ki sta s svojim velikim umetniškim delom pravljala svoje ime pod prvi naslov načni operi predstavo »Lhotkovega baleta »Hudič na vasi«. Slike baleta sta zasnovale Pia in Pino Mlakar, glasba je delo zagrebškega rektorka glasbenih akademij G. Lhotke. Balet »Hudič na vasi« je skupno delo trijlice v pravem pomenu besede, ker so pisani vsi gibi na glasbo in tudi v Ljubljani izdelani pred leti v naših krajih. Premiera baleta »Hudič na vasi« bo po dosedanjih dispozicijah v torek, dne 5. oktobra.

Esperanto – da ali ne?

Nasprotulki esperanta vedno najdejo kačen spodnike proti splošni uvedbi kakršnogakoli mednarodnega pomočnega jezika, vendar pa, kakor nam praksa kaže, ne nasplohajo tej ideji iz globljega prepravljanja ali poznavanja stvari same, ampak takratkoč in z gole komoditeto. Ker če bi se poglibili v študiju sicer lahkega in prepotrebnega sredstva za medsejno sporazumevanje, bi takoj sami sebi oporekali. Slišnih primerov poznamo v esperantskem gl. banju mnogo.

Ali ne zahteva današnji čas nujno bolj kakor katerikoli dosedanje časovno razdoblje uvedbo jezikov, ki je ogromna večina človeškega občinstva, da ne bi tudi s svoje strani storil vsega, da galzen gojenic odnosno babič bolj zatira.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 27. septembra: zaprto.
Torek, 28. septembra: Vinčarji. Krstna predstava. Premierski abonma.

Sreda, 29. septembra: zaprto.

Cetrtek, 30. septembra: Beraška opera. Premierski abonma.

Prvo izvirno slovensko delo, ki pride v repertoar nove dramatske sezone, je drama v petih dejanjih »Vinčarje«, ki jo je napisal znani pisatelj romanopisec Josip Pahor. Dejanje drame je vzeto iz naseljnega v življenju in posameznih vlogah nastopajočih v zvezničnih članih ljubljanske drame z g. Cesarem na čelu, ki igra vlogo velenovskega Marka Laha. Režija je Bratko Kreftova. Premiera Vinčarjev bo v torek, dne 28. t. m. za premierski abonma.

Tretja premiera nove dramatske sezone je »Beraška opera«. Delo se vprzori v režiji ing. arch. Stupice, ki je napravil tudi vse načrte za popolnoma novo svojevrstno inscenacijo. Delo je izredno interesantno in je imelo še na vseh odrh, kjerko se je vprzorilo, izredno velik in neoporoden uspeh. Vse vloge, kakor tudi zborovski nastop so bili preneseeni pred leti zgolj peski, ki so jih potem potisnili v zemljo. Še nobeno leto ni bilo brekvet v velikosti debelih jabolk...

— Cuda prirode. Na vrhu hišnega posestnika Ivana Šofra na Spodnjem trgu sta dozoreli dve breskvi, katerih prva teha 28, a druga 27 dkg, ota torej nad pol kilograma. Iz Italije sta bili preneseni pred leti zgolj peski, ki so jih potem potisnili v zemljo. Več noben leto ni bilo brekvet v velikosti debelih jabolk...

— Pojava najezdnikov je nastopila. Počeli smo že o veliki skodi, ki so jo napravili letoski roji kapusovih belinov in njihovih gojenic na kapusnicah. Toda v življenju je narava dober regulator. Čim so se gojenice zabubile, so nastopili najezdniki, vsej pri nas, v tolikem številu, kakor jih nihče ni mogel prizakovati. Najezdniki so nastopili bube in legli v njih najboljše dele jajčetca. Po opazovanju pa nemara le vsaka dvajseta buba glogevaga belina dočakala nadaljnji razvoj, druge bodo pa po-

zvezni premerski abonma.

Następna premiera v drami bo »Tarelkinovo smrt« in nato se ponovi iz predlanake sezone »Pesem s cestev«, ki je imela ogromen uspeh. Tako bomo imeli v okviru

ZNAK STARANJA

— Zdaj pa že vidim, da se staram.

Ni več kazni za umor

Z bombami so zasuli Japonci na povelje brezrčnega admirala Hasegava ubogo kitajsko ljudstvo

Vrsto čudnih pojavov bo moral zabeležiti zgodovinar naše dobe. Čim bolj razmišlja, tem teže razumeš, kaj se je zgodoval s človeštvom, da je moralno tako daleč padlo. Za vse, kar se upira zdravi pametni se navdušuje, vse tisto, kar bi moralno v svojo korist odklanjati, goji in neguje. Strašna sola svetovne vojne je bila menda zmanj, kajti ozračje je že zopet takoj elektrizirano, da lahko vsaj čas izbruhne novo, se strašnejše svetovno klanje. Hujskanje naroda proti narodu in države proti državi je vedno hujše, senca vojne furije je že tako zgostila, da lahko vsah tip zaples svoj krvavi ples. Sicer pa ga že piše v Evropi in v Aziji. V potokih teče zopet dragocena človeška kri in namestu da bi se ljudi drugod po svetu, kjer zaenkrat še vladajo mir, zgrozili in obsođili novo klanje, se sami navdušujejo in oborožujejo, kakor da komaj čakajo, da bi se začeli še sami klati in unicevati, kar ustvarile pridne dobe.

Posebnost naše dobe so vojne brez vojne napovedi. Ker na lepem navali vojska ene države na vojsko druge ali pa celo na niso hudega slučete civilno prebivalstvo, pa je vojna tu ne da bi bila napovedana. V Zenini se zbirajo gospodje za zeleno mizo in vojne niti ne morejo obsođiti, čeprav divja v vsemi strahctvem, ker je uradno nai, saj ni bila napovedana. Vojna se je izpremenila v nekakšno organizirano ropanstvo in roparji so postale države. Ta roparski duh se je razširil tudi že na morje in v zrak. Pojavljajo se podmornice in vojna letala neznanje države, ki napadajo in potapljajo trgovske ladje. Tako je tudi mednarodno pravila via facti izgubilo svojo moč.

Ta duh nekaznovanega ropanja, in ubijanja se je pokazal najlepše na Dalnjem vzhodu, kjer so japonski militaristi organizirali vojni pohod na ubogo kitajsko ljudstvo brez vsakega povoda, z edinim namenom ropati, moriti in osvajati kitajsko zemljo. Težko si je ustvariti prave sliko o tem krvavem plesu japonskega militarizma, a že veste, kolikor jih prihaja k nam, so dovolj zgovorne in bi morale dvigniti vihar ogroženja po vsem svetu. Nobile vojne napovedi ni bilo, japonski diplomati še vedno sede na Kitajskem in kitajski na Japonskem, a vendar je udarila japonska jekleni pest z vso silo po Kitajskih, da teče v potokih njihova nedolžna kri.

Vrhovni poveljnik japonskega zračnega in pomorskega brodovja je viceadmiral Kishi Hasegava in on je tisti, ki je obvestil kitajsko vlado in tuje države, da bo Nanking bombardiran. Mnogi kar verjeti niso mogli, da misli resno. Kdor pa dobro pozna Japonce, je takoj vedel, da to niso prazne grožnje, posebno ker jih je izredil ta brezobzirni karjerist, znan celo med japonskim ljudstvom kot admiral brez arca. Veliko, lepo kitajsko mesto Nanking je zdaj deloma v razvalinah, Kruški admiralski storil, kar je bil zasnovan. Malokdo ve, da je tem krvitvu v admiralski uniformi komaj 35 let. Če ga pogledaš, bi misil, da je še mlajši. Na njegovi zunanjosti je več mongolskega, nego japonskega. Visok je 180 cm, obraz ima širok, skoraj kvadraten, lase kratko ostrivene.

Hasegava je napisal zanimivo razpravo o bitku pri Skageraku. Karjeru hrvojnevega poveljnika vseh japonskih zračnih in pomorskih sil je tesno zvezana z življenjem njegovega predhodnika, 75letnega ministra mornarice Jonaena. Ta je bil podporočnik slavnega admirala Toga med odločilno pomorsko bitko pri Sušimi v japonsko-ruski vojni. V bitki je ruska granata zadelila japonsko ladjo in Jonae je bil zakopan pod admiralskim stolpom, kjer bi bil umrl, da ga ni resil v zadnjem hipu oči sedanjega viceadmirala Hasegave. To je bil navaden mornar in za nagrado je dobil častniški čin. Njegovega sina je Jonae proteževal že v začetku njegove karriere. Ko je postal lani v decembru Jonae admiral, je povisil svojega protežanca v čin viceadmirala.

Pa že prej se je mnogo govorilo o tem miladem častniku. Bil je član ultranacionalistične organizacije »Črnih zmajev« in vedno je nastopal kot zagrinjen nacionalist. Leta 1932 je s svojo vojno ladjo bombardiral Čapej, najboljši del Sanghaja. Po vsem svetu je pa vzbudil pozornost, ko je v mornarskem vestniku sprožil misel živega torpeda. Vse kritike je zavrnil s tem, da je že v začetku organiziral četo vojakov, pripravljenih žrtvovati se za domovino. Ta elita četa se imenuje »Shirodatsukita«, kar pomeni beli nosilci smrti. Četa steje vedno samo 70 mož, ki jih izbereta Hasegava izmed tisočev vojakov. Ta

četa je bila prva, ki se je pred Sanghajem izkrcala in njo posijo Japonci v boj vedno tam, kjer je najteže prebiti kitajске postojanke.

Viceadmiral Hasegava je temeljito reorganiziral japonsko letalstvo. Japonska letala so oborožena in formirana tako, kar je najmodernejše zračno brodovi evropskih veselij. Japonci grade svoja letala v enemčina iz nemškega aluminija, letalske motorje dobivajo iz Amerike, strojnice pa iz Anglije. Patent za metanje bombe iz letal je italijanskega izvora in uporablja se prvič v abenski vojni. Samo radijske postaje vojnih letal so japonski izdelki. Hasegava je odredil, da morajo nositi japonski piloti poleg samokresov tudi katki meče. Ce je japonski pilot prisiljen spustiti se na tla, mora uničiti vse važne papirje, ki jih nosi s seboj; in če mu pretiri nevarnost, da ga sovražnik ujame, si mora razparati trebuh.

Poveljnika japonske pehote generala Mitsue in Terauchi imata svoje lepo urejene rezidence, Hasegava si je pa uredil svoj glavni stan na morju. S svilo je tacepirana kajuta admirala ladje »Idzumac«, ob koder pošilja Hasegava povelj svojemu brodovju. Zanan je poskušal kitajski pilot bombardirati japonsko admiralsko ladjo. Njegove bombe so zadele velika poslopja Sanghaja. admiralska ladja je pa ostala nepoškodovana. Ta kitajski pilot je

bil poročnik Lot Chonga in Hasegava je raspisal na njegovo glavo 3.000 jan na način.

In ta nedvomno patološki tip je dal povelje za največje, najstrojnije zločin kar jih pozna novejša zgodovina človeštva. Zapovedal je svojemu zračnemu brodovju naletiti na kitajske mesti Nanking in Kanton in zasuti cele okrajev teh mest z bombami. Otopelo je že človeštvo za vse, kar je nekoč ločilo človeka od živila, vendar bi pa otopelost ne smela iti tako daleč, da bi držalo človeštvo roke krizem ob tem netuvenem pobiranju nedolžnih ljudi. Japonski militarizem ne mori samo kitajskih vojakov, temveč v prvi vrsti civilno prebivalstvo, žene, otroke in starce, izročene na milost in nemilost tem brezobzirnim vitezom. Japonske bombe padajo na najbolj gosto naseljene okrajev kitajskih mest, kjer žive veči na gosto, da je krvava žetev tem strašnje. Na tisoče nedolžnih kitajskih otrok žen in starcev so že razmazarske japonske bombe, a človeštvo stoji v svoji otoplosti in moralnem razkroju ob tem strašnem zločinu, ne da bi ga ogorčeno ob sodilo in kaznovalo zločince takoj, kakor zaslužijo. Mnogim žalostnim pogrjavjem iz najnovejše zgodovine človeštva se je pridružilo zdaj še eno, najbolj žalostno in najsrmatnejše. Moralni razkrok naše družbe gre naglo svojo pot.

Vojna je neizogibna

Senzacionalen članek znanega nemškega pisatelja Emila Ludwiga

Znani nemški pisatelj Emil Ludwig je objavil v nedeljski številki angleškega lista »Sunday Chronicle« senzacionalen čla-

nek, v katerem piše o sestanku Mussolinija in Hitlerja ter izraža svoje trdno pre-

prčanje, da je neizogibna nova vojna med Nemčijo in Francijo. Emil Ludwig pravi, da so nemške gospodarske pobude, ki naj bi gnale Nemčijo v vojno s Francijo, prazen izgovor. Ludwig načrta različne sile nemške mentalnosti in dinamike, ki vodijo Nemčijo v vojno proti Franciji. Svoj članek zaključuje takole:

»Sedanja Nemčija ima mnogo razlogov, da se zaplete v vojno s Francijo, kakor jih je imela Wilhelmova Nemčija. Samo proti Franciji hoče nemški narod revanzno vojno. Nevarnost, ki jo primaša ta korak, ne pomeni za Nemčijo nobenega vzroka, da bi opustil misel na vojno, kajti Nemci so idealisti po svoje. Po mnemu Emil Ludwigu ni edino upanje v francosko-angleški zvezni, ki tudi leta 1914 ni moglo preprečiti vojne med Nemčijo in Francijo, temveč rešitev lahko prizakujemo edino od Roosevelta. On zato, ki je pa tudi zaveda svojega poslanstva, žal je pa v ameriškem ljudstvu globoko ukoreninjeno preprčanje, da je treba Evropu pustiti, raj sama uredi svoje razmere. Ce torej Amerika ne bo prav razumela sedanjega položaja, je vojna neizogibna.«

Skalpirana plesalka

Pred pariskim sodiščem bo te dni zanimala obravnava, ki bi lahko njenoj ozadji porabili za film. Gre za bitko, ki se je vnešla v nekem plesnem studiu na Montmartre med dveh spanskima plesalkama. Bitka je mnogo bolj shušila četrti njunega tempa, nego ženskih čarov. Angelika Velles se je učila novih plesov v najetenem studiu. Tik pred njo je imela skušnjo v istem studiu druga plesalka Marta Cobian. Čim je Angelika vstopila v spremstvo svojega pianista Narcissa Figuerova v studio, je zagodnjala: »Fui, kako smrdil! Zlaj trudi, da mišlja s tem parfum plesalke Cobian.«

Druga plesalka je pa to razumela čisto drugače. In čeprav se je baš občla, že divje planila iz garderobe in navalila na Angeliko. Jela ji je pljuvati v obraz, jo svatiti in lasati, da je bilo joj. Končno je ostal bojeviti plesalki med prsti šop las s kožo vred. Uboga Angelika je pa imela na glavi za dlan veliko rano. Bila je napol skalpiran, tako da so jo morali odpeljati v bolnično. Zdaj zahteva za skalp 50.000 frankov odškodnine.

Župan naj preskrbi nevesto

Angleži menda še niso izgubili idejov, vsaj v zakonskem jarmu ne. Ne zadostuje jim, da imajo doma veliko izbiro svojih bodočih žen, temveč jih iščejo tudi v tujini. Nedavno je pisal neki Anglež županu

nekoga mesta v Porenju, naj mu med domaćimi dekleti poišče nevesto. Anglež je bil tam pred leti uslužben, pozneje se je pa vrnil v Anglijo. Ko je zdaj sklenil ozneniti se, se je spomnil, da so mu bila dekleta ta zelo všeč. Zato se je obrnil k sramu, ki je njegovih želj rad ustregel.

Neki Londončan se je pa vrnil iz Južne Afrike in rad bi se oženil, toda njegova nevesta bi moralna imeti dolge lase. Tudi se je obrnil na župana mesta Ramsgate s pismom, v katerem pravi: »Zdi se mi, da je zdaj težko najti dekleta z dolgimi lasmi. Razocaran sem, kajti vse ženske kar jih poznam, nosijo kratke lase. Zdaj pa vidim, da žive v Ramsgatu res ženske in zato vas prosim, da mi pomagate seznaniti se z eno izmed njih.« Pismo je bil priložen izrezek iz novin, kjer je bila slika Štirih žen in vse štiri imajo lepe dolge lase.

Pariz-Newyork v 20 urah

V tovarni Calais-Meudon so te dni dogradili novo prekooceansko letalo, ki ga je nazval konstruktor Michel Wibault »Zračna Normandie«. Letalo so gradili dve leti, kar je samo dokazuje, da je orjaško. Ima štiri motorje po 5.400 HP, da lahko doseže povprečno hitrost 350 km na ur. Prostora je v njem za 26 potnikov, ki se bodo potuliti v letalu kakor v najlepšem hotelu. Vsak potnik ima svojo udobno posteljo, umivalnico s toplo in hladno vodo in kopalinico, v letalu je tudi jedilnica,

na Kitajskem angleški opij s kokainom in heroinom iz sibirskih laboratorijs... Z orožjem iz svojih arzenalov orožje angleškega izdelka?... Tak odjemlje je pač vedren zaščite.

— Zdaj mi je pa že dovolj te nezramnosti! — je kriknil Hawkstone ves iz sebe. — Staša, ukazujem vam: zapodite tega nezramneža! Ne pozabite, da sem doma!

— Ne, — je odgovorila nežno, — tu ste pri meni. Območnina je za hip, da bi zbraja svoje razkropljene misli. Silna utrujenost se ji je poznala na obrazu. V njeni glavi se je bil naselil dvom in ta jo je begal. Kaj' mor naj bo res, da je pa vedno žrtvovala svojo ženskost, da se je odrekla ljubezni in da bi edina nagrada za to veliko žrtve povečanje premoženja tistega, ki je veljal po zakonu za njenega moža? Samo ni vedela, pri čem je.

— Gospod de Brancelin, lepo vas prosim, pojrite. Razmisljati moram, rada bi ostala sama. Pojdite!

— Če je to vaš sklep, gospa, se mu uklonim, — je dejala Roberta ves obupan.

— Hawkstone se zgospodarjuje zasmehnili. Toda Staša je takoj pristrigla njegovo domišljajost.

— Nikar je pregodil ne veselite, — mu je dejala. — To bi bila velika zmota.

— De Brancelin jo je pozdravil in stopil k vratom. Plamteči oči je hotel Hawkstone stopiti za njim.

— Staša je oba zadržala.

— Pozvonite, — je dejala svojemu možu.

— Prisel je sluga.

bar in celo plesni parket. Potnikom bodo stregli trije natakari. Razen njih bodo v letalu samo štirje člani posadke, dva piloti, radiotelegrafist in mehanik.

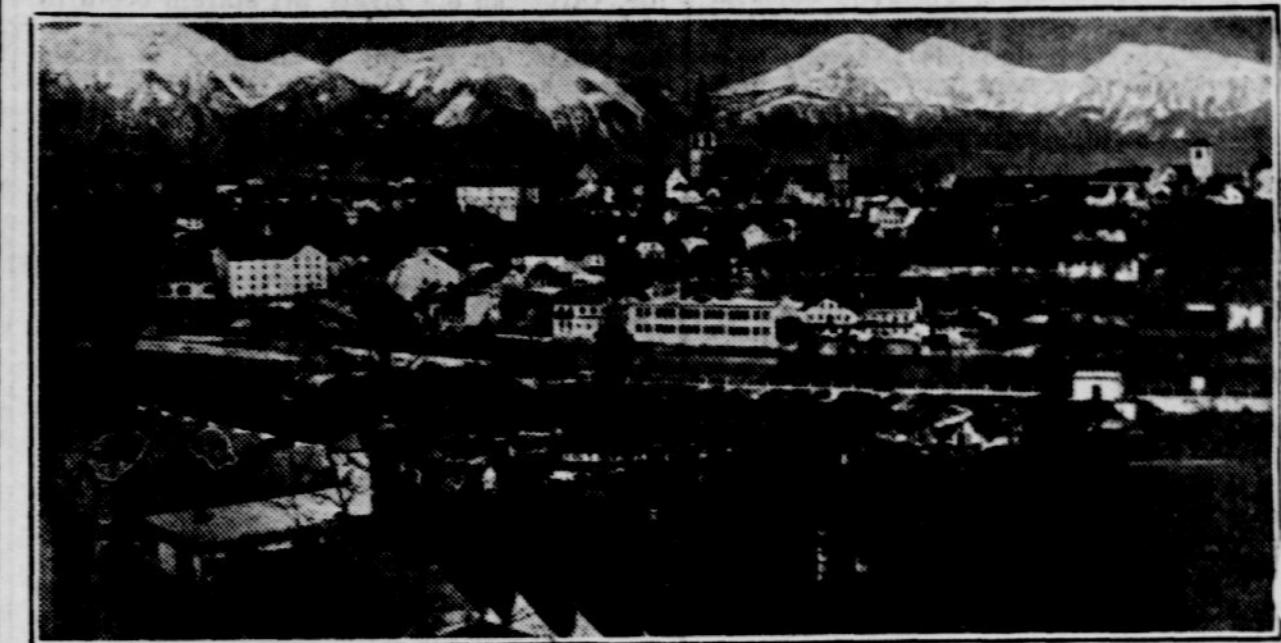
Za štiri motorje novega orjaškega letala bodo lahko vzelci s seboj 50.000 litrov bencina. Za zvezzo med povojniškim mostičkom in krmjarjevo kabino so porabil 402 m žice za telefonski vod, 550 m cevi, ki je bilo treba, da se bo lahko pretakala po letalu hladna in topla voda ter topel zrak.

V letalu je celo majhna domača elektrarna. Prijage bodo lahko jemali potnikov s seboj, kolikor bodo hoteli, saj bo moglo letalo dvigniti v zračne višave 158 ton. Letalo se bo spuščalo na zemljo, toda na morju bodo morali zgraditi zarj z dva plavajoča otoka, kamor se bo lahko med polletalom spuščalo. »Normandie« zračnih višav bo preleteala pot Pariz-New York v 20. urah. Tako se bo Evropa zopet znatno približala Ameriki.

Sodišče v Kranju

v pretesnih prostorih

Država ali občina naj zgradi moderno poslopje za vse urade

Kranj, 26. septembra

Letošnje pol. so po dolgem času prenovili in popravili prostore kranjskega sreskega sodišča v zadnjem traktu Majdicedeve hiše, ki je nekoč služila za kapucinski samostan. G. Majdič je dal pobleti in očistiti hodnik in vse sobe sodišča, prostore so preurejili glede na razne oddelke tako, da je civilno-pravni oddelki dobili majhno razpravno dvorano, namenjeno samo za razprave, ker drugače v njej ni uradništva, kakor je bilo doslej v njej. Razdelili so razpravne dvorane po sestavu sodnikov, ki je po nizu v uradništvu, občini in občinske skupnosti. Sedaj so vse razpravne dvorane na enem nadstropju, ki je v sestavu sodnišča. Sodniki so vse dovolj razumevali, da je način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča in način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča.

Glede vse te naštete pomankljivosti kranjskega sreskega sodišča in pa ker ugled Kranja zahteva, naj občinski odbor, ki je pokazal zadnje čase dovolj razumevanja za napredek, ukrene pri državnih upravah vse potrebno, da bo državni upravni odbor dovolj razumevali, da je način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča in način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča.

Glede vse te naštete pomankljivosti kranjskega sreskega sodišča in pa ker ugled Kranja zahteva, naj občinski odbor, ki je pokazal zadnje čase dovolj razumevanja za napredek, ukrene pri državnih upravah vse potrebno, da bo državni upravni odbor dovolj razumevali, da je način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča in način načrta potreben, da bo dvorana v sestavu sodnišča.

Iz Maribora

— Požar v Razvjanju. Včeraj okrog 3. ure zjutraj je izbruhnil požar na gospodarskem poslopju posetnika Štefana Drogariča. Požar je popolnoma upeplil gospodarsko poslopje z orodjem in poljskimi pridelki. Zgorelo je tudi 40 kokoši in 3 svinje. Na kraj požara so prihitali gasilci iz Razvjanja, Maribora, Pobrežja in Pek. Škoda znaša okoli 50.000 din. ki je le deloma krita z zavarovalnino. V kratek čas